

IZOBRAŽEVANJE NA DALJAVO

---

rezultati in razprava raziskave med starši učencev 4. in 5. razreda

Namen raziskave:

Proučiti stališča staršev učencev 4. in 5. razreda do izvedenega izobraževanja oz. pouka na daljavo.

Pripomočki:

Sestavili smo anketni vprašalnik z devetimi vprašanji, od tega sta bili dve vprašanji odprtega tipa. Na sedem vprašanj zaprtega tipa se je odgovarjalo s tri oz. štiri stopenjsko lestvico stališč.

Reševanje anketnega vprašalnika je bilo ocenjeno na 6,40 min, dejanski čas reševanja anketnega vprašalnika pa je bil 5,08 min.

Po lastnosti je anketni vprašalnik sodil med srednje dolge ankete, po kompleksnosti pa med zelo enostavne ankete.

Postopki zbiranja in obdelave podatkov:

Izpolnjevanje vprašalnika je potekalo v decembru 2020, v spletni obliki (1KA) in je bilo anonimno.

Povezavo na spletni anketni vprašalnik so starši dobili 15. 12. 2020 na svoj spletni naslov. Prosili smo, da anketni vprašalnik izpolni eden izmed staršev. Anketiranje se je zaključilo 18. 12. 2020 ob 24.00.

Udeleženci v raziskavi:

V raziskavi je sodelovalo 59 staršev učencev 4. in 5. razreda oz. 70,2 % staršev otrok, ki obiskujejo 4. in 5. razred.

Na dan 15. 12. 2020 je naši šoli obiskovalo 84 otrok 4. in 5. razreda, od tega 37 (44,1 %) fantov in 47 (55,9 %) deklet.

Rezultati in razprava:

Preglednica 1: Število (f) in strukturni odstotki (f %) staršev po oddelku, ki ga obiskuje njihov otrok

Odgovori	f	f%
4. a	11	19
4. b	10	17
4. t	6	10
5. a	21	36
5. t	11	19
Skupaj	59	100

Opomba: f = frekvenca. f% = frekvenca v odstotkih.

Med anketiranimi so najštevilčnejši starši učencev iz 5. a, zastopani s 36 %. Sledijo starši 4. a in 5. t z 19 %, nato starši 4. b s 17 %, ter starši 4. t z 10 %.

Prvi sklop »pouk na daljavo in povratna informacija«

V prvem sklopu smo želeli izvedeti, ali smo v drugem delu pouka na daljavo izboljšali način poučevanja na daljavo, ali smo z učenci (posredno tudi s starši dovolj potrpežljivi), ter ali smo na njih delovali dovolj spodbudno. Zanimalo nas je še, kako pomembna je za učence 4. in 5. razredov povratna informacija učitelja.

Preglednica 2: Prikaz ovrednotenih trditev staršev učencev 4. in 5. razredov z opisnimi ocenami: strinjam se, ne morem se odločiti, ne strinjam se

Trditev			Odgovori				SD
			1	2	3	Skupaj	
T1	Sedanji pouk na daljavo je v primerjavi z lanskim (spomladanskim) veliko boljši.	f (f%)	46 (82%)	6 (11%)	4 (7%)	56 (100%)	0,6
T2	Če moj otrok ni pri videopouku ali ne odda dokaza o učenju, ga učitelji pokličejo in vprašajo po razlogu.	f (f%)	39 (70%)	14 (25%)	3 (5%)	56 (100%)	0,6
T3	Učitelji so potrpežljivi in mojega otroka spodbujajo.	f (f%)	50 (89%)	5 (9%)	1 (2%)	56 (100%)	0,4
T4	Moj otrok pri šolskem delu vztraja zaradi učiteljeve povratne informacije.	f (f%)	31 (55%)	21 (38%)	4 (7%)	56 (100%)	0,6

Trditev			Odgovori				SD
			1	2	3	Skupaj	
T5	Moj otrok bi delal z enako vztrajnostjo, četudi mu učitelji ne bi dajali povratne informacije.	f (f%)	11 (22%)	23 (41%)	22 (39%)	56 (100%)	0,7

Opomba: f = frekvenca. $f\%$ = frekvenca v odstotkih. Uporabljena je bila lestvica: 1 – strinjam se, 2 – ne morem se odločiti, 3 – ne strinjam se. $N = 56$. SD – standardni odklon.

82 % staršev je ocenilo, da je pouk na daljavo, ki smo ga izvajali v šolskem letu 2020/2021, v primerjavi z lanskim (spomladanskim), veliko boljši, 7 % staršev pa meni, da ni veliko boljši. 11 % staršev se pri T1 ni moglo odločiti.

70 % staršev pove, da jih učitelji pokličejo in vprašajo po razlogu, če otroka ni pri videopouku ali ne oddajo dokaza o učenju. 5 % staršev meni, da jih učitelji v tem primeru ne pokličejo, 25 % pa se pri T2 ni opredelilo.

89 % staršev ocenjuje, da so učitelji potrpežljivi in njihovega otroka spodbujajo. 2 % staršev meni obratno, medtem ko se 9 % staršev pri T3 ni mogla odločiti.

55 % staršev meni, da njihov otrok pri šolskem delu vztraja zaradi učiteljeve povratne informacije. 7 % jih meni, da povratna informacija učitelja nima učinka na otrokovo vztrajnost. 38 % staršev pa se pri T4 ni opredelilo. Če te rezultate primerjamo z rezultati, ki smo jih pridobili v istem času z raziskavo, kjer so naši učenci od 6. do 9. razreda vrednotili podobno trditev (da šolskega dela brez učiteljeve povratne informacije ne bi opravljali z enako zavzetostjo, je menilo 24 % učencev) ugotovimo, da starši mlajših učencev ocenjujejo, da je povratna informacija učitelja, (v kateri se nedvomno zrcali učiteljev odnos, pričakovanja in stil vodenja), bolj pomembna mlajšim učencem, kot starejšim.

Da bi otrok delal z enako vztrajnostjo, četudi mu učitelji ne bi dajali povratne informacije, meni 22 % staršev, medtem ko jih 39 % meni, da otrok brez učiteljeve povratne informacije ne bi bil enako vztrajen pri šolskem delu. 41 % staršev pa se pri tej trditvi ni mogla opredeliti.

Drugi sklop »metode obravnavanja snovi pri pouku na daljavo«

Preglednica 3: Prikaz ovrednotenih trditev, ki se nanašajo na ustrežanje posamezne metode obravnavanja snovi pri pouku na daljavo z opisnimi ocenami: zelo ustreza, ustreza, ne ustreza, ne morem se odločiti, ni bil deležen

Trditev	f (f%)	Odgovori					Skupaj	SD
		1	2	3	4	5		
T6 Videopouk oz. neposredna videorazlaga.	f (f%)	32 (58%)	19 (35%)	1 (2%)	3 (5%)	0 (0%)	55 (100%)	0,8
T7 Vnaprej posneta razlaga učitelja.	f (f%)	7 (13%)	29 (53%)	4 (7%)	6 (11%)	9 (16%)	55 (100%)	1,3
T8 Samostojno delo z učnim gradivom, naloženim v spletno učilnico, Teamse oz. posredovanim na otrokov spletni naslov.	f (f%)	13 (24%)	27 (49%)	8 (15%)	7 (13%)	0 (0%)	55 (100%)	0,9

Opomba: f = frekvenca. f% = frekvenca v odstotkih. Uporabljena je bila lestvica: 1 – zelo ustreza, 2 – ustreza, 3 – ne ustreza, 4 – ne morem se odločiti, 5 – ni bil deležen. N = 55. SD – standardni odklon.

93 % anketiranih staršev je povedalo, da otrokom metoda videopouka oz. neposredne videorazlage pri pouku na daljavo zelo oz. ustreza. 2 % staršev je menilo, da otrokom ta metoda ne ustreza. 5 % staršev pa se pri tej trditvi ni opredelilo. Noben starš ni menil, da njegov otrok videopouka ni bil deležen.

66 % staršev meni, da njihovim otrokom zelo ustreza oz. ustreza metoda vnaprej posnete razlage učitelja. 7 % anketiranih staršev meni, da otrokom ta metoda ne ustreza, 7 % anketiranih staršev poroča, da nima izkušnje z metodo vnaprej posnete razlage učitelja, 16 % pa jih poroča, da njihov otrok vnaprej posnete razlage ni bil deležen.

Metodo samostojnega dela z učnim gradivom, naloženim v spletno učilnico oz. Teamse, kot zelo ustrezno in ustrezno ocenjuje 72 % anketiranih staršev. 15 % staršev pove, da otrokom ta metoda učnega dela ne ustreza. Staršev, ki s to metodo ne bi imeli izkušenj, pa med anketiranimi ni.

V nadaljevanju smo z odprtim vprašanjem želeli izvedeti, ali otrokom morebiti ustreza kateri drugi način obravnave snovi, ki ga mi nismo podali. Dobili smo naslednje odgovore.

Preglednica 4: Prikaz ogovorov staršev, v katerih opišejo otrokom najbolj ustrezen način obravnave snovi

št.	Odgovor	f
1.	Naš otrok je na vsaki konferenci in sodeluje, vendar ni to to. To ni, kakor se naučijo v šoli. To ne bo nikoli isto.	1

št.	Odgovor	f
2.	Delo poteka v redu. Naš otrok je na vsaki videokonferenci. Nikoli pa to ne bo isto, kot če bi otroci bili v šoli.	1
3.	Pri samostojnem delu je tako, da otroka kaj druga zamika in pozornost nato usmeri v tisto. Starši ne moramo 24/7 nadzorovati njegovega dela, saj imamo delo od doma in še kakšnega otroka v družini.	1

Opomba: f = frekvenca.

Iz preglednice 4 izhaja, da so odgovore o načinu razlage, ki najbolj ustreza otroku, podali trije starši.

Noben izmed staršev ni podal konkretnega načina obravnave snovi, ki bi njegovemu otroku še posebej odgovarjal.

Odgovori, ki so jih starši podali pričajo, da videopouk, kljub temu, da je še najboljši približek klasičnemu pouku, le-tega ne more nadomestiti. Neposrednega stika, celotnega diapazona verbalne in neverbalne komunikacije, učne interakcije, ki se zgodi med učenci samimi, hitre povratne informacije, ki usmerja k učnim ciljem, vse to pri videopouku umanjka oz. je zelo omejeno, kljub vloženemu trudu učencev in učiteljev.

Tretji sklop »pogostost uporabljenih metod pri pouku na daljavo«

V tem sklopu nas je zanimala ocena oz. mnenje staršev, katere izmed metod so bile pri pouku na daljavo najpogosteje uporabljene.

Preglednica 5: Prikaz vrednosti metod, ki se nanašajo na pogostost uporabe pri obravnavanju snovi pri pouku na daljavo z opisnimi ocenami: najpogosteje, pogosto, redko, nikoli, ne morem se odločiti

Metoda		Odgovor						SD	
		1	2	3	4	5	skupaj		
M1	Videopouk oz. neposredna videorazlaga učitelja.	f (f%)	22 (41%)	29 (54%)	2 (4%)	0 (0%)	1 (2%)	54 (100%)	0,7
M2	Vnaprej posneta razlaga učitelja.	f (f%)	5 (9%)	9 (17%)	19 (35%)	13 (24%)	8 (15%)	54 (100%)	1,2
M4	Učenje preko izdelave praktičnega izdelka.	f (f%)	4 (7%)	23 (43%)	22 (41%)	3 (6%)	2 (4%)	54 (100%)	0,9
M5	Sodelovalno učenje oziroma skupinsko učenje s sošolci.	f (f%)	8 (15%)	20 (37%)	18 (33%)	6 (11%)	2 (4%)	54 (100%)	1,0

Opomba: f = frekvenca. $f\%$ = frekvenca v odstotkih. Uporabljena je bila lestvica: 1 – najpogosteje, 2 – pogosto, 3 – redko, 4 – nikoli, 5 – ne morem se odločiti. $N = 54$. SD – standardni odklon.

Pri videopouku oz. neposredni videorazlagi učitelja je najpogostejši odgovor staršev *pogosto*. 54 % anketiranih staršev meni, da so bili pri obravnavi snovi najpogosteje deležni videopouka oz. neposredne videorazlage učitelja. Drugi po pogostosti je odgovor *najpogosteje*. Da je bil videopouk oz. neposredna videorazlaga učitelja najpogostejša metoda razlage snovi, meni 41 % anketiranih staršev.

Pri metodi vnaprej posnete razlage učitelja je bil najbolj pogost odgovor anketiranih staršev *redko*. Da je bila ta metoda pri obravnavi snovi redko uporabljena, meni 35 % anketiranih. Drugi po pogostosti je odgovor *nikoli*. 24 % anketiranih staršev namreč meni, da učitelji metode vnaprej posnete razlage niso nikoli uporabili.

Pri metodi učenja preko izdelave praktičnega izdelka je najpogostejši odgovor, ki so ga izbirali anketirani starši *pogosto*. 43 % anketiranih staršev meni, da so bili otroci učenja preko izdelave praktičnega izdelka pogosto deležni. Drugi po pogostosti je odgovor *redko*. Da so se otroci redko učili preko izdelave praktičnega izdelka, je menilo 41 % anketiranih staršev.

Pri metodi sodelovalno učenje oziroma skupinsko učenje s sošolci je bil najbolj pogost odgovor anketiranih staršev, da je bila ta metoda pri obravnavi snovi *pogosto* uporabljena, tako je namreč menilo 37 % anketiranih. Drugi po pogostosti je odgovor *redko*. Da je bila metoda sodelovalnega učenja oziroma skupinsko učenje s sošolci redko uporabljena, meni 33 % anketiranih staršev.

Četrty sklop »količina dela pri posameznem predmetu pri pouku na daljavo«

V četrtem sklopu nas je zanimalo, kako starši ocenjujejo količino dela oz. zadolžitev oz. količino nalog, ki so jih otroci morali opraviti znotraj posameznega predmeta pri pouku na daljavo.

Preglednica 6: Prikaz ocen, ki so jih podali starši za količino dela oz. zadolžitev oz. količino nalog pri posameznih predmetih z opisnimi ocenami: preveč, ravno prav, premalo

Predmet		Odgovor				N	SD
		1	2	3	4		
Slovenščina/SLJ	f (f%)	4 (8%)	46 (92%)	0 (0%)	0 (0%)	50 (100%)	0,3
Matematika/MAT	f (f%)	4 (8%)	45 (90%)	1 (2%)	0 (0%)	50 (100%)	0,3
Angleščina/TJA, NIA	f (f%)	9 (18%)	39 (78%)	2 (4%)	0 (0%)	50 (100%)	0,5
Družba/DRU	f (f%)	6 (12%)	43 (86%)	1 (2%)	0 (0%)	50 (100%)	0,4
Naravoslovje in tehnika/NIT	f (f%)	6 (12%)	43 (86%)	1 (2%)	0 (0%)	50 (100%)	0,4

Predmet		Odgovor				N	SD
		1	2	3	4		
Likovna umetnost/LUM	f (f%)	3 (6%)	47 (94%)	0 (0%)	0 (0%)	50 (100%)	0,2
Glasbena umetnost/GUM	f (f%)	3 (6%)	47 (94%)	0 (0%)	0 (0%)	50 (100%)	0,2
Šport/ŠPO	f (f%)	6 (12%)	41 (82%)	3 (6%)	0 (0%)	54 (100%)	0,4
Gospodinjstvo /GOS	f (f%)	2 (4%)	29 (58%)	1 (2%)	18 (36%)	50 (100%)	1,0
Neobvezni izbirni predmeti/NIP	f (f%)	4 (8%)	35 (70%)	1 (2%)	10 (20%)	50 (100%)	0,9

Opomba: *f* = frekvenca. *f%* = frekvenca v odstotkih. Uporabljena je bila lestvica: 1 – preveč, 2 – ravno prav, 3 – premalo, 4 – nima tega predmeta, *N* = število staršev, ki je ocenjevalo posamezni predmet. *SD* – standardni odklon.

Če v preglednici 6 pogledamo prva dva predmeta, ki sta po količini tedenske urne obveze najštevilčnejša (od 4 do 5 ur)¹, vidimo, da je količino dela, zadolžitev oz. nalog kot 'ravno prav' pri SLJ ocenilo 92 % in pri MAT 90 % anketiranih staršev.

Pri TJA je količino dela, zadolžitev oz. nalog kot 'ravno prav' ocenilo 78 %, pri DRU in NIT pa 86 % anketiranih staršev.

V naslednji sklop smo zajeli včasih t. i. vzgojne predmete (osenčeni). Količino dela, zadolžitev oz. nalog je kot 'ravno prav' pri LUM ocenilo 94 %, pri GUM 94 %, pri ŠPO 82 % staršev in pri GOS 94 % staršev petošolcev (četrtošolci GOS nimajo).

Pri NIP je količino dela, zadolžitev oz. nalog kot 'ravno prav' ocenilo 90 % anketiranih staršev, katerih otroci NIP obiskujejo.

---

¹ = Predmetnik v OŠ (<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/Predmetnik-OS/Predmetnik-za-osnovno-solo.pdf>).

Peti sklop »pouk na daljavo, naloge in motivacija«

V petem sklopu nas je zanimalo, kolikim učencem ustreza izobraževanje na daljavo in kateri vzroki učence navedejo na to, da šolskega učnega dela ne opravijo oz. ga prenehajo opravljati. Zanimalo nas je še, ali je neposredni video stik učitelja (npr. videopouk) za učence res najboljši motivator za opravljanje šolskega učnega dela.

Preglednica: Prikaz opisnih ocen: strinjam se, ne morem se odločiti, ne strinjam se, ki jih podali starši v zvezi z odvrčanjem oz. vztrajanjem pri učnem delu

Trditev			Odgovori				SD
			1	2	3	Skupaj	
T9	Pouk na daljavo je mojemu otroku bolj všeč kot običajni pouk.	f (f%)	2 (4%)	6 (12%)	42 (84%)	50 (100%)	0,5
T10	V nalogah, ki jih dajejo učitelji, moj otrok vidi smisel, ve, kaj se bo iz njih naučil in zakaj.	f (f%)	20 (40%)	16 (32%)	14 (28%)	50 (100%)	0,8
T11	Moj otrok ne opravi le tistih nalog, ki jih ne zna.	f (f%)	27 (54%)	12 (24%)	11 (22%)	50 (100%)	0,9
T12	Če moj otrok oceni, da je naloge preveč, le-te ne opravi v celoti.	f (f%)	6 (12%)	8 (16%)	36 (72%)	50 (100%)	0,8
T13	Učitelji glede na količino naloge postavijo prekratek rok, zato otrok naloge ne opravi.	f (f%)	5 (10%)	6 (12%)	39 (78%)	50 (100%)	0,7
T14	Če moj otrok naloge ne opravi, je to zato, ker se mu ne da, in ne zato, ker je ne bi znal.	f (f%)	11 (22%)	6 (12%)	33 (66%)	50 (100%)	0,7
T15	Moj otrok več učnega dela opravi takrat, ko učna ura poteka preko videopouka.	f (f%)	30 (60%)	14 (28%)	6 (12%)	50 (100%)	0,7
T16	Veliko nam pomeni to, da med uro, če otrok česa ne ve, lahko pokliče učitelja.	f (f%)	46 (92%)	2 (4%)	2 (4%)	50 (100%)	0,4
T17	Učitelji med uro otroku vedno odgovorijo, če kaj vpraša.	f (f%)	43 (86%)	5 (10%)	2 (4%)	50 (100%)	0,5

Opomba: f = frekvenca. f% = frekvenca v odstotkih. Uporabljena je bila lestvica: 1 – strinjam se, 2 – ne morem se odločiti, 3 – ne strinjam se. N = 50. SD – standardni odklon.

4 % anketiranih staršev pove, da je njihovemu otroku pouk na daljavo bolj všeč kot običajni pouk. Ob tem je še 12 % tistih, ki se niso mogli opredeliti, ali je otroku pouk na daljavo bolj všeč kot klasični. 84 % anketiranih pa pove, da je otrokom klasični pouk bolj všeč kot pouk na daljavo.

40 % anketiranih staršev pove, da v nalogah, ki jih dajejo učitelji, otroci vidijo smisel oz. vedo, kaj se bodo iz njih naučili in zakaj. 28 % staršev meni, da otroci v nalogah, ki jih dajejo učitelji, ne vidijo smisla in ne vedo čemu le-te služijo. 32 % anketiranih staršev pa se pri T10 ni mogla opredeliti.

V nadaljevanju smo želeli vedeti, kakšen vpliv imajo težavnost, obsežnost in razumevanje naloge ter dolžina roka na opravljanje nalog. Iz odgovorov anketiranih staršev izhaja, da jih več kot polovica (54 %) meni, da otroci ne opravijo le tistih nalog, ki jih ne znajo, 24 % staršev je pri tej trditvi neopredeljenih, 22 % anketiranih staršev pa meni, da »neznanje« ni razlog, da otrok naloge ne bi opravil, iz česar je moč sklepati, da otrokom v slučaju nerazumevanja naloge pomagajo starši.

S T12 »Če moj otrok oceni, da je naloge preveč, le-te ne opravi v celoti« se je strinjalo 12 % staršev, 16 % pa se jih pri trditvi ni opredelilo. Nestrinjanje s T12 je izrazilo 72 % staršev. Iz odgovorov staršev pri tej trditvi lahko sklepamo, da je 12 % učencev svojim staršem pogosto omenjalo, da je naloge preveč.

Da učitelji glede na količino naloge postavijo prekratek rok in zato otrok naloge ne opravi, je menilo 10 % anketiranih staršev. 78 % staršev je menilo, da so bili roki glede na količino naloge ustrezno postavljeni. 12 % staršev pa se pri T13 ni opredelilo.

S 14 trditvijo, ki pravi, »Če moj otrok naloge ne opravi, je to zato, ker se mu ne da in ne zato, ker je ne bi znal.«, se je strinjalo 22 % staršev. Več kot dve tretjini (66 %) anketiranih staršev je menilo, da »se mi ne da« ni razlog, da otroci naloge ne bi opravili oz., da za neopravljeno nalogo obstajajo drugi razlogi in ne lenoba. 12 % staršev se pri T14 ni opredelilo.

V tem sklopu smo iskali odgovor na vprašanje, ali se neposredni (video) stik učitelja in učencev (videopouk) lahko obravnava kot motivator za šolsko učno delo? Ugotovili smo, da 60 % anketiranih staršev poroča, da je otrok več učnega dela opravil takrat, ko je učna ura potekala preko videopouka. Le 12 % staršev je povedalo, da njihov otrok v času videopouka ni opravil več učnega dela. V predhodnem sklopu smo ugotovili, da kar 95 % staršev učencev 4. in 5. razredov je poroča, da je bil videopouk najpogostejša oz. pogosta metoda, ki so jo učiteljice uporabile za razlago snovi. Če hkrati upoštevamo, da le 12 % anketiranih staršev ocenjuje, da njihov otrok več učnega dela ni opravil takrat, ko je učna ura potekala preko videopouka, lahko iz rezultatov zaključimo, da je videopouk na učence vseeno bolj motivacijsko deloval, kot ostale metode, vendar-le pa se je ob tem zaključku potrebno vprašati, katera motivacija je pri videopouku v ospredju, notranja (želim vedeti, imam priložnost vprašati učitelja, sošolce ...) ali zunanja (če ne bom pri videopouku bom vpisan, učitelj bo videl, da nič ne delam, starši ...).

S T16, »Veliko nam pomeni to, da med uro, če otrok česa ne ve, lahko pokliče učitelja.«, se je strinjalo 92 % anketiranih staršev. Le 4 % staršev je poročalo, da jim ni veliko pomenilo, da je med uro otrok lahko poklical učitelja. 4 % staršev se je pri tej trditvi vzdržalo.

Kar 86 % anketiranih staršev je potrdilo, da so učitelji med uro otroku vedno odgovorili, če so jih le-ti kaj vprašali. 4 % staršev poroča, da učitelji niso vedno odgovorili, 10 % staršev pa se pri T17 ni opredelilo.

Šesti sklop »samostojnost pri učnem delu«

V šestem sklopu nas je zanimalo, kako starši ocenjujejo samostojnost njihovega otroka pri učnem delu pri izobraževanju na daljavo.

Preglednica: Prikaz opisnih ocen: strinjam se, ne morem se odločiti, ne strinjam se, ki jih podali starši v zvezi s samostojnostjo pri učnem delu

Trditev		Odgovori				SD	
		1	2	3	Skupaj		
T18	Vso šolsko delo je moj otrok opravljal samostojno.	f (f%)	27 (54%)	3 (6%)	20 (40%)	50 (100%)	0,5
T19	Občasno smo mu pomagali starši/sorojenci/sošolci/sorodniki.	f (f%)	41 (82%)	3 (6%)	6 (12%)	50 (100%)	0,8
T20	Pogosto smo mu pomagali starši/sorojenci/sošolci/sorodniki.	f (f%)	16 (32%)	3 (6%)	31 (62%)	50 (100%)	0,9
T21	Učenja se samostojno sploh ni lotil.	f (f%)	4 (8%)	1 (2%)	45 (90%)	50 (100%)	0,8
T22	Učenja samostojno nikoli ni končal.	f (f%)	0 (0%)	8 (16%)	42 (84%)	50 (100%)	0,7

Opomba: f = frekvenca. f% = frekvenca v odstotkih. Uporabljena je bila lestvica: 1 – strinjam se, 2 – ne morem se odločiti, 3 – ne strinjam se. N = 50. SD – standardni odklon.

Več kot polovica oz. 54 % anketiranih staršev pove, da je njihov otrok vso šolsko delo opravljal samostojno. 40 % staršev meni, da njihov otrok vsega šolskega dela ni opravil samostojno, 6 % staršev pa se pri T18 ni opredelila.

Da so otroku pri učnem delu, ko je pouk potekal na daljavo *občasno* pomagali starši/sorojenci/sošolci/sorodniki, meni 82 % anketiranih staršev; 32 % staršev meni, da so otroci pomoč pogosto potrebovali; 8 % pa jih pove, da se njihov otrok učenja samostojno sploh ni lotil. Razveseljivo je, da med učenci ni takega, ki učnega dela nikoli ne bi končal samostojno.

Sedmi sklop »sporočila staršev«

V šestem sklopu so anketirani starši odgovarjali na odprto vprašanje, in sicer, ali bi nam želeli še kaj sporočiti?

Preglednica 7: Prikaz sporočil staršev

Odgovori	f
Malo več prostega časa - ničesar niste izvedli (ne športnega, kulturnega dneva ...). Takrat na začetku še ni bil potreben, zdaj pa je že vsega več kot dovolj. Predlagam kake motivacijske dejavnosti na ravni šole, dan brez zaslonov - otrokom se meša od računalnikov ... Možnosti je mnogo.	1

Odgovori	f
Moj otrok glede šole doma, na splošno ni zbran. Tako da upam da se čimprej vrnejo v šolo.	1
Količina obravnavane snovi je veliko preobsežna, ponavljanja je premalo. Vsekakor je moj otrok izgubil motivacijo, ker se je ukinilo ocenjevanje, s tem pa se je povečal strah ob vrnitvi v šolo, kako bo zmožel pridobiti vse ocene.	1
Sem zaskrbljena, saj je veliko učne snovi, ki se bo morala preverjati. Vem, da so otroci zmožni veliko, a glede na sedanjo situacijo bi prišlo prav, da se preverja v blokih, ker drugače ne bo šlo, preveč učne snovi. Morda se predmeti LUM, GUM in ŠPO rešijo preko nekih izdelkov. Lahko bi pri ostalih predmetih naredili predstavitve in bi bile te del ocenjevanja.	1
Upam, da se otroci čim prej vrnejo v šolo, ker to kar trenutno doživlja ta generacija je katastrofa. Ne vem, zakaj se šolstvo ne zbuni in zahteva, da se otroci vrnejo v šolo. Šolanje ni firma, katero bo lastnik zaprl, ker bo propadla in odprl drugo. Marsikateremu otroku bo zaradi tega propadlo življenje, ker ne bodo imel znanja, ki ga potrebuje. To ga bo spremljalo celo življenje. A vam je res ...	1
Upam, da se čimprej vrnejo v šolske klopi, kajti otroke že na psihičnem področju uničujejo, saj so zaprti doma, brez družbe. Vsekakor je razlaga snovi učitelja v šoli boljša. Čeprav naš otrok opravi vse naloge in ni težav, si želi v šolo.	1
Želimo sporočiti samo to, da glede na lansko šolsko leto, letošnji pouk sploh ni primerljiv z lanskim. Letošnji je neprimerno boljši od lanskega. Prav tako videokonference preko ms team-ov potekajo gladko in jasno. Seveda pa si naš otrok, tako kot marsikateri, želi nazaj med vrstnike čim prej.	1
Predvidevam, da če bo prišlo do ocenjevanja, se ne more isto oceniti kot če bi bili v šoli. Isto nikoli ne bo, kot znanje iz šole.	1
Na veliko vprašanj ni moč dobro odgovoriti, ker odgovori niso korektno postavljeni oziroma nimajo vmesnega odgovora.	1
Pohvalila bi učitelje in vodstvo šole za kvalitetno izvajanje učenja na daljavo. Otrokom hkrati veliko pomeni to, da se vidijo, malo poklepetajo in imajo stik z učiteljem. En velik hvala.	1
Odprite sole!!!! otroci rabijo stike!!!	1
Delo na daljavo poteka dobro, učitelji se trudijo, zelo veliko delajo in se jim zahvaljujemo.	1
	Skupaj 12

Opomba: f = frekvenca

Skupno je odgovore oz. svoja mnenja podalo 12 oz. 20 % od anketiranih staršev.

Zadnje vprašanje je bilo odprtega tipa, in sicer smo staršem postavili vprašanje: »Ali bi nam želeli še kaj sporočiti?« Dobili smo odprte odgovore, ki smo jih zbrali v bazi. Iz pregleda odgovorov ugotavljamo, da se predlogi nanašajo na različne segmente VIZ dela.

Ključna identificirana področja podanih predlogov so:

- želja po vrnitvi v šolo
- skrb o ocenjevanju znanja
- izvajanje videopouka oz. video prezentacija snovi
- pohvala/zahvala

Najpogosteje starši v svojih mnenjih navajajo željo, da se otroci čim prej vrnejo v šolo, saj se pouk na daljavo (čeprav je v tem t. i. drugem delu neprimerno boljši), ne more nadomestiti pouka v živo. Željo po vrnitvi v šolo starši podkrepijo z izkušenjskim opisom stanja njihovih otrok, npr. od duševnih stisk, ki jih otroci doživljajo zaradi pretrganih stikov z vrstniki, preko količine snovi, ki se obravnava pri pouku na daljavo. Le-to morajo otroci, kljub videopouku, veliko bolj samostojno predelovati kot bi jo, če bi se pouk odvijal v šoli. Prav tako starši omenjajo težave s pozornostjo in koncentracijo, ki jih imajo otroci pri izobraževanju na daljavo.

Iz mnenj staršev nato sledi skrb v zvezi z ocenjevanjem znanja (pred tem so starši dobili obvestilo, da se znanje na daljavo ne bo ocenjevalo). Starši v tej skrbi omenjajo količino snovi, ki je obravnavana na daljavo in v skladu s tem podajo tudi nekaj predlogov, kako snov po vrnitvi v šolo ocenjevati. En starš v svojem mnenju pove, da je otrok po tem, ko je izvedel, da se znanje na daljavo ne bo ocenjevalo, izgubil večji del motivacije za učno delo. Tu velja omeniti, da so tudi učitelji/-ice po tem, ko je šola podala informacijo, da se znanje na daljavo ne bo ocenjevalo, pri učencih/učenkah opažali spremembe. Pri enih upad, pri drugih porast motivacije za šolsko delo. Glede na to, da šole na nacionalni ravni nismo dobile pravilnika, ki bi ocenjevanje na daljavo zakonsko reguliral in tako vsaj na pravni ravni ocenjevanje znanja na nivoju države poenotil, je bilo priporočilo šolskega ministrstva in zavoda za šolstvo, da naj se znanje v času izobraževanja na daljavo ne ocenjuje, utemeljeno.

Zaključek

V svojih odgovorih starši napišejo, da je bila izvedba pouka na daljavo v t. i. drugem valu neprimerno boljša kot v prvem valu. Za učenke/učence 4. in 5. razredov se je izobraževanje na daljavo pričelo 9. 11. 2021. Kljub temu da smo v izobraževanje na daljavo učitelji, učenci in starši vlagali veliko napora, je po dobrem mesecu izvajanja pouka na daljavo (anketa izvedena, 15. 12. 2020) iz odgovorov staršev moč zaznati tudi strah pred posledicami, ki jih bodo otroci zaradi izobraževanja na daljavo utrpeli (en starš navaja, da bo »marsikateremu otroku zaradi izobraževanja na daljavo propadlo življenje, saj ne bo imel znanja, ki ga potrebuje, kar ga bo spremljalo celo življenje«).

Na državni ravni rezultatov raziskav, ki bi pokazale ugotovitve izobraževanja na daljavo, še nimamo. Obstajajo tuje raziskave², ki npr. tudi pokažejo, da je pouk, ki kombinira učenje prek spleta z učenjem v živo, v primerjavi s poukom v živo in čistim spletnim učenjem učinkovitejši. Kako je spremenjen način poučevanja in učenja vplival na znanje naših učencev, še ni povsem jasno. Obstaja pa že nekaj raziskav, ki kažejo, da vpliv ni najboljši.

---

² = Analiza izobraževanja na daljavo v času prvega vala epidemije covid-19 v Sloveniji (https://www.zrss.si/pdf/izobrazevanje_na_daljavo_covid19.pdf).

V raziskavi³, ki sta jo opravili univerzi v Oxfordu in v Stockholmu so znanstveniki proučevali, koliko so med zaprtjem šol oziroma šolanjem na daljavo napredovali nizozemski otroci. Znanstveniki so merili spremembo znanja nizozemskih učencev s pomočjo nacionalnih preverjanj znanj. Preverili so dosežke otrok, starih med osem in enajst let, pred zaprtjem šol in po njem in jih primerjali s preverjanji, ki so jih pisali pred tremi leti. Osredotočili so se na matematiko, črkovanje in branje. Rezultati kažejo, da so šolarji med šolanjem na daljavo, ki je trajalo osem tednov, napredovali malo ali pa sploh ne. Izgube niso enakomerno porazdeljene, temveč so najpogostejše med otroki manj izobraženih staršev. Dokazov, da na primanjkljaj znanja vplivajo spol, šolske ocene, vsebina predmeta ali šolski uspeh, je malo. Rezultate podobne raziskave bomo v prihodnjih mesecih dobili tudi v Sloveniji.

V času zaprtja šol smo vsi skupaj ozavestili, da šola ni le prostor pridobivanja znanja z različnih predmetnih področij, ampak je tudi zelo pomemben prostor vzgoje, učenja družbeno sprejemljivega vedenja in odnosov med ljudmi. V šoli učenci dnevno urijo in pridobivajo čustveno-socialne kompetence. Prepričani smo, da bodo učenci formalno znanje, ki so ga tekom šolanja na daljavo »izgubili«, ob ustreznem osebnem angažiranju, slej kot prej nadoknadili. Dalj časa bo trajalo in težje bodo učenci nadoknadili primanjkljaje na področju čustvene pismenosti, ki zajema znanja in spretnosti, da se posameznik zna spopasti s svojimi negativnimi čustvi na pristen ter pozitiven način.

Čeprav si vsi želimo, da v prihodnje ne bi več prihajalo do zaprtja šol, pa vse spremembe, ki jih prinašajo globalizacija, podnebne spremembe in digitalna tehnologija te naše želje ne podpirajo preveč. Tokrat nas je v šolanje na daljavo prisilila pandemija novega, za določen del populacije tudi smrtonosnega virusa, ki nas je opomnil, kako ranljiva je naša civilizacija. Kako bo v prihodnosti je nehvaležno napovedovati. Zagotovo pa se je smiselno na spremembe pripraviti, saj bodo hitre spremembe edina stalnica našega življenja.

Pripravila:

Mira Anderlič, mag. prof. inkluz. ped. in univ. dipl. soc. ped.

---

³ = Learning loss due to school closures during the COVID-19 pandemic (<https://www.pnas.org/content/118/17/e2022376118>).